

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

LEGEA

pentru modificarea perioadei de negociere a contractelor de muncă

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

În baza art. 236 din Codul muncii, contractul colectiv de muncă se definește ca fiind convenția încheiată în formă scrisă între angajator sau organizația patronală, pe de o parte, și salariați, reprezentați prin sindicate ori în alt mod prevăzut de lege, de cealaltă parte, prin care se stabilesc clauze privind condițiile de muncă, salarizarea, precum și alte drepturi și obligații ce decurg din raportul de muncă.

Prin încheierea unor contracte colective de muncă se urmărește promovarea unor relații de muncă stabile, de natură să asigure protecția socială a salariaților, prevenirea sau limitarea conflictelor colective de muncă, evitarea declanșării grevelor. S-a promovat, astfel, teza reținută de literatura de specialitate că prin contractul colectiv de muncă nu se poate institui un mecanism de împiedicare a declanșării grevei, utilizându-se sintagma “evitarea declanșării grevei”. Spre deosebire de unele state, în dreptul nostru “obligația de pace socială” nu este calificată drept obligație juridică.

Articolul 3 alin.2 din Legea nr.130/1996 introduce principiul anualității negocierilor colective. Negocierea colectivă are loc după cel puțin 12 luni de la data negocierii precedente, neurmată de încheierea unui contract colectiv de muncă, sau de la data intrării în vigoare a contractului colectiv de muncă, după caz.

Durata negocierii este limitată la 60 de zile, acest interval de timp fiind în opinia legiuitorului suficient pentru încheierea unui contract colectiv de muncă. Deși unii autori au considerat acest termen ca fiind unul imperativ de prescripție¹, trebuie să considerăm acest termen ca fiind unul de recomandare, depășirea lui neavând vreo consecință asupra validității contractului încheiat. Părțile nu pot fi oprite ca, prin acordul lor, să hotărască prelungirea termenului de 60 de zile. Este firesc, însă, ca orice parte și în special patronul să poată refuza continuarea negocierii după curgerea acestui termen, în cazul negocierii la nivelul unității, patronul îndeplinindu-și în acest fel obligația de negociere. Pe de altă parte, după curgerea acestui termen, sindicatele pot declanșa un conflict de muncă, dacă negocierile nu s-au finalizat cu încheierea unui nou contract colectiv de muncă.

Chiar dacă Legea nr.130/1996 nu dezvoltă foarte mult procedura de negociere, intervin totuși o serie de prevederi legale care impun o serie de obligații pentru părți.

Astfel, la prima reuniune patronatul are obligația de a-l informa pe celălalt partener social, astfel încât acesta să aibă posibilitatea cunoașterii situației existente în unitatea unde se desfășoară negocierea.

În acest sens, Legea sindicatelor (nr. 54/2003) obligă angajatorii sau organizațiile acestora, conform art. 30 alin.(2), să furnizeze organizațiilor sindicale reprezentative informațiile necesare pentru negocierea contractelor colective de muncă sau, după caz, pentru încheierea acordurilor privind raporturile de serviciu, în condițiile legii, precum și cele privind constituirea și folosirea fondurilor destinate îmbunătățirii condițiilor la locul de muncă, protecției muncii și utilităților sociale, asigurărilor și protecției sociale.

La rândul ei, Legea nr.130/1996 stabilește obligații imperative și concrete în sarcina patronului. Astfel, conform art.4 alin.2 din lege, la prima reuniune a părților urmează a se preciza atât informațiile pe care patronul le va pune la dispoziția delegaților sindicali sau ai salariaților, de natură să permită o analiză comparată a situației locurilor de muncă, a clasificării profesiilor și meseriilor, a nivelului de salarizare, a duratei timpului de lucru și a organizării programului de lucru, cât și locul și calendarul reuniunilor.

Obiectul negocierii colective este stabilit de art.3 alin. 4 ca incluzând, cel puțin, salariile, durata timpului de lucru, programul de lucru și condițiile de muncă. Legea permite negocierea colectivă și încheierea unor contracte colective de muncă și la nivelul instituțiilor bugetare, însă prin aceste contracte nu se pot negocia clauze referitoare la drepturile ale căror acordare și quantum sunt stabilite prin dispoziții legale.

Pentru a se asigura o deplină autonomie partenerilor sociali, legea nu stabilește condiții cu privire la componența delegațiilor care participă la negocieri, rămânând ca părțile să convină toate amănuntele, inclusiv modalitățile de desfășurare a negocierilor și de adoptare a clauzelor contractului, făcându-se astfel aplicarea art. 7 din Legea nr.130/1996, conform căruia la negocierea clauzelor și la încheierea contractelor colective de muncă părțile sunt egale și libere.

1. Descrierea situației actuale

- a) În prezent, negocierile privind contractele colective, se desfășoară înainte ca proiectul de buget, în special la nivel local, să fie aprobat. Acest fapt duce la situații în care drepturile obținute prin negocieri, să nu aibă sustenabilitate financiară, raportat la prevederile din exercițiul bugetar aprobat, pentru anul respectiv, creând astfel, premisele apariției unor conflicte de muncă generate de incapacitatea de plată a drepturilor respective;
- b) Sunt situații în care autorități publice (primării) ce au în subordine unități finanțate de la bugetul local, să acumuleze datorii imense, privind drepturi salariale și de altă natură, ca urmare a negocierilor efectuate fără a avea un buget real la momentul negocierilor contractelor de muncă;
- c) Situații de executare silită a Ordonatorilor principali de credite, ca urmare a incapacității de plată a unor drepturi salariale sau de altă natură, câștigate de petenți în instanțe și impuse prin hotărâri judecătorești definitive și irevocabile.

2. Schimbări preconizate

Strategia fiscal-bugetară a fost elaborată în concordanță cu obiectivele politicii fiscal-bugetare ale Guvernului, marcând o schimbare de atitudine, de priorități, de direcție și de oameni, acolo unde este

cazul, care să servească intereselor imediate ale cetățenilor, dar și obiectivelor pe termen mediu și lung ale societății românești, toate acestea în contextul cadrului general intern și internațional, marcat încă de riscuri și incertitudini, de tipare divergente de creștere economică de la o țară la alta, de reintensificarea tensiunilor geopolitice, de posibilitatea unei corecții dezordonate a dezechilibrelor pe plan internațional, precum și în contextul perspectivelor interne ale principalilor indicatori macroeconomici.

Pentru aceasta se impune, ca negocierile contractelor să se facă după aprobarea Bugetului de Stat și implicit al celui local, pentru ca drepturile obținute prin intermediul negocierilor să se bazeze pe realitatea exercițiului financiar în cauză. Astfel, în conformitate cu prevederile Legii sindicatelor (nr. 54/2003) obligă angajatorii sau organizațiile acestora, conform art. 30 alin.(2), și Legea nr.130/1996 art.4 alin.(2) prin care obligă angajatorii sau organizațiile acestora, respectiv, patroni să furnizeze organizațiilor sindicale reprezentative informațiile necesare pentru negocierea contractelor colective de muncă sau, după caz, pentru încheierea acordurilor privind raporturile de serviciu, în condițiile legii, precum și cele privind constituirea și folosirea fondurilor destinate îmbunătățirii condițiilor la locul de muncă, protecției muncii și utilităților sociale, asigurărilor și protecției sociale. Ori realizarea acestor obligații impuse prin acte normative, nu se poate face decât în momentul în care Bugetul Consolidat, cât și cel local este aprobat, conferind astfel posibilitatea angajatorilor sau organizațiilor acestora și/sau patronului să prezinte o situație veridică partenerului de dialog social, referitoare la disponibilitățile financiare, în temeiul cărora să se poată purta negocierile contractuale.

3. Alte informații

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic al prezentului act normativ

Prin promovarea modificării proiectului de act normativ mai sus amintit se urmărește:

- stabilirea unor drepturi reale, prin negocierea contractelor de muncă, pe un temei legal și veridic în conformitate cu posibilitățile financiare ale bugetului pe perioada negociată;
- alocarea, cu eficiență, a fondurilor publice și o mai mare responsabilitate a ordonatorilor principali de credite în cheltuirea banilor publici;
- o mai bună disciplină financiară.

1. Impactul macroeconomic

Nu este cazul.

1^1 Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

2. Nu este cazul.

3. Impactul asupra mediului de afaceri

Nu este cazul.

4. Impactul social

Menținerea unui climat propice de muncă, atât în mediul public, cât și în cel privat prin realizarea unor negocieri contractuale bazate pe date concrete, evitându-se astfel premisele apariției unor conflicte de muncă ce ar putea conduce la tulburări sociale, și implicit la bunul mers al climatului socio-economic.

5. Impactul asupra mediului

Nu este cazul.

6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- milioane lei -

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
		2015	2014	2016	2017	
1	2	3	4	5	6	7
1.Modificări ale veniturilor bugetului general consolidat						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetului general consolidat						
3. Impact financiar (3=1-2)						

Secțiunea a 5-a

Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

Nu este cazul.

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare

Nu este cazul.

3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare

Nu este cazul.

4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul.

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Nu este cazul.

7. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a -6 a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Proiectul de act normativ va fost dezbătut în cadrul Comisiei de Dialog Social constituită la nivelul Ministerului Finanțelor Publice.

Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care va avea loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Nu este cazul.

2. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

Nu este cazul.

3. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Nu este cazul.

4. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

5. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a -7 a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

În vederea respectării prevederilor din *Legea nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică*, proiectul de act normativ va fi publicat pe site-ul Ministerului Finanțelor Publice.

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ

Nu este cazul.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

3. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a

Măsurile de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Proiectul Legii privind modificarea perioadei de negociere a contractelor de muncă va fi implementat de către Ministerul Finanțelor Publice împreună cu ordonatorii principali de credite.

2 Alte informații

Nu este cazul.

În numele inițiatorilor:

Senator PSD Darius-Bogdan VÂLCOV

